

„EDINOST“

Izhaja enkrat na dan, razen nedelj in praznikov, ob 4. uri pop. — Naročnina znaša: za vse leto 24 K, za pol leta 12 K, za četrt leta 6 K in za en mesec 2 K. — Naročnino je plačevati naprej. Na naročbe brez priloge naročnine se upravnštvo ne ozira.

Po tobakarnah v Trstu se prodajajo posamične številke po 6 stot. (3 novč.); izven Trsta pa po 8 st.

Telefon številka 870.

Edinost

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč!

Oglas!

se računajo po vrstah v petinu. Za večkratno naročilo s primernim popustom. Poslana osmrtnice in javne zahvale, domači oglasi itd., se računajo po pogodbi. — Vsi dopisi naj se pošiljajo uredništvu. Nefrankovani dopisi se ne sprejemajo. Rokopisi se ne vračajo. Naročnino, reklamacije in oglase sprejema upravnštvo v ulici Molin piccolo št. 7. II. nadstr. Naročnino in oglase je plačevati loco Trst.

Uredništvo in tiskarna: ulica Torre Bianca 12.

Avstrijski problem.

IV.

Nikdo ne more prezirati dejstva, da je vsa Evropa zašla v gospodarsko krizo. Gluh in slep bi moral biti, kdor bi hotel tajiti gospodarsko depresijo, ki teži toliko na onih krogih, ki producirajo, kolikor na onih, ki razpešajo. Pod nastopivšimi neugodnimi razmerami trpe industrija, trgovina, obrt, poljedelstvo. Čim pa priznavamo ta fakt, moramo priznavati tudi potrebo, da se trpečemu ekonomskemu življenju priskoči na pomoč. To smo hoteli poudariti, da bi se nam ne očitalo, da nimamo zmisla za gospodarske potrebe, kakor so nastale iz vseobče gospodarske depresije, in da smo nasprotni pozitivnemu delovanju na gospodarskem polju, kakor je ima baje dr. Koerber v svojih zasnovah.

Ne, temu nismo nasprotni. Marveč ne bo nikdo odrekal priznanja tudi dr. Koerberju, ako se hoče najintenzivneje lotiti takih akcij in mi bomo zahtevali od naših zastopnikov vsikdar, naj sodelujejo na prizadevanji za povzdigo našega »plošnega ekonomskega življenja iz depresije.

Pač pa se protivimo trdovratnosti dra. Koerberja, s katero hoče po vsej sili, naj se narodno-politična vprašanja umaknejo popolnoma pred gospodarskimi akcijami. Istotako se nam očitata od socijalno-demokratske strani, da nimamo smisla za socijalne reforme. Tudi to ne odgovarja resnici. Mi priznavamo marveč, da je sedanje socijalno gibanje, izlasti pa prizadevanje delavnih slojev po odpravi krivic, ki jih trpe ti sloji ob sedanji uredbi človeške družbe moralno in materialno, vzraslo iz neizogibne potrebe, da je opravičeno v polni meri, in smo uverjeni, da tudi dosepe do cilja. Mnenje, da mi a limine in kumulativno odklanjamo program socijalne demokracije, je povsem krivo. Narobe: mi izjavljamo, da je mnogo točkov v tem programu, katere bi morale tudi one naše stranke, ki se ne nazivljajo socijalističnimi, vsprejeti v svoj program in sodelovati a socijalno demokracijo za njih uresničenje. Naše navskrižje a socijalno demokracijo ne izvira torej odtodi, ker mi baje zamečemo a limine nje program, ampak v tem navskrižju smo iz istega vzroka, iz katerega nasprotujemo tudi metodi dra. Koerberja. Kakor ne priznavamo, da bi se narodno vprašanje moralo umakniti pred Koerberjevimi gospodarskimi akcijami, tako ne priznavamo potrebe, da bi se radi socijalnih reform morala se silo dušiti ideja a tako etično silo, tako oplojevalna za življenje narodov in tako povspesujoča za

vseobči kulturni napredek, kakor je ravno nacionalna ideja. Nismo torej nasprotni socijalni demokraciji radi nje programa — da si ostanjamo pri svojem mnenju, da se mora še izvršiti in se tudi izvrši velika duševna evolucija v življenju te stranke —, ampak v navskrižju smo žnjo, ker zahteva od nas, da naj se mi odpovemo svojemu programu.

V toliki meri je torej naše stališče analogno nasproti zahtevam socijalne demokracije in nasproti metodi, po kateri bi hotel dr. Koerber reševati avstrijski problem. Mi priznavamo potrebo gospodarske akcije, pozitivnega delovanja v blaženje gospodarske krize; mi priznavamo potrebo socijalnih reform v ta namen, da se oni, ki delajo in producirajo, povzdignejo iz sedanjega krivičnega položaja, nedostojnega slojev toli koristnih za človeško družbo; ali ne priznavamo potrebe, da bi se radi takih akcij in taci socijalnih reform moralo zapostaviti narodno vprašanje. Mi smo marveč za to, da vsi ustavni činitelji in žojimi vsa javnost posvečajo svojo pažnjo in svoja prizadevanja vsem tem vprašanjem. Mi smo celo uverjeni, da so ta vprašanja v zavisnosti eno od drugega in da bo le na korist vsacemu teh vprašanj, ako se katero povoljno reši. Mi trdimo — in vse skušnje potrjuje to našo trditve —, da se zelo varajo oni, ki se udajajo nadi, da bi se narodno vprašanje, dokler ne bo rešeno povoljno, umaknilo pred drugim vprašanjem.

V taki zmoti je dr. Koerber; če pa ni v zmoti, potem pa je opravičeno domnevanje — a to bi bilo zanj v še hujo obsodbo — da hoče vse tiste svoje gospodarske akcije zlorabljati le kakor sredstvo svoje nemško-narodne politike, da mu ni do tega, da bi desezal tiste cilje, po katerih morajo stremiti gospodarske akcije že po svoji naravi, po svojem bitstvu — gospodarske cilje! Opravičeno bi bilo mnenje, da on odklanja narodne aspiracije in obsoja narodne borbe le v toliko, v kolikor posezajo vanje Nemci, a sicer da je tudi sam nacionalist, ki hoče rešiti avstrijski problem — nacionalni hegemoniji Nemcev v prilogo.

Politični pregled.

V Trstu, 24. oktobra 1903.

Iz deželnih zborov. Italijanski listi se jeze, češ, da je slovanska manjšina v deželnem zboru istrskem zastavila z — obstrukcijo. Očitajo tej manjšini, da je posegla po skrajni formi opozicije. Na vprašanje pa, da-li je takov odpor od naše strani

opravičen ali ne, je dala pojasnilo italijanska večina zbornice sama, sklenivši, da se ne bo spuščala niti v pogajanja radi dopuščenja členov manjšine v odseke. Zastopnikom večine prebivalstva je a tem onemogočeno vsako vspešno parlamentarno delovanje in znači torej sklep večine najhujši atentat na interese tisočev prebivalcev! Ali ni to intransigenca v najodurnejši obliki, ki jo tira večina zbornice?! In potem bi se hoteli še zgražati na odporu manjšine! Klasično je, kakor bi hotela večina v svojih glasilih opravičevati tako nečuvno intransigenco, tako — da rečemo naravnost — zaničevanje vsake parlamentarne dostojnosti! Po njih mnenju bi bila izvolitev členov manjšine v odseke — koncesija! Za to je klasičen izgled, kako ti ljudje umevajo parlamentarno pravo in svobodo. Ali še klasičnejše je, ako pravijo, da ne morejo dovoliti take »koncesije«, ker se je bati, da bi manjšina zahtevala potem še drugih.

Laška glasila zatrjujejo tudi, da večina ni čisto nič vznemirjena radi tega »novega vedenja« opozicije, ker obstrukcija škoduje volilecem njih, ki tirajo obstrukcijo. Ali gospoda: zakaj ste pa vi slavo peli italijanskim poslancem v dež. zboru tirolskem, ko so isti — tirali obstrukcijo?! Naši poslanci niso zaljubljeni v obstrukcijo in ne žele ničesar bolj, nego da bi mogli delovati v blagor svojih volilcev. Njihovo ogorčenje je prekipelo ravno zato, ker jim večina a parlamentarnim nasiljem brutalno jemlje možnost a tako delovanje. Če je kedaj bila kaka večina v stanju silobrana, je to sedaj manjšina v dež. zboru istrskem!

V večerajšnji seji so se ponavljali hrupni prizori iz prejšnje seje. Večraj so bili od manjšine v prvi vrsti v boju Andrijičič, Laginja in Trinajstič. Mej tem, ki je Andrijičič čital, so se italijanski poslanci zbirali okolo predsednika in so kar terorizirali tega neresnega starčka, ta fenomen predsedniške nesposobnosti. Oporekali so gmu, ko je prekinil sejo, oporekali so mu, ko je dal sprazniti galerijo in so res dosegli, da se je moglo povrniti tisto — občinstvo, ki je neprestano zasramovalo naše poslance in jih pošiljalo v Rusijo. Slavni Bartoli se je slavno osmešil z izrekom, da so slovanski poslanci sami krivi, da niso v odsekih... S čem?! Ali a tem, da so bili tako tolerantni, da so, dokler so bili v odsekih, govorili tam iz ključno a italijanski?! Isti nesrečni Bartoli je menil, da Dalmacija priča, kaj bi počeli Slovani, ako bi bili v večini. Ali na opazko dra. Stangerja, da bi bili Slovani v Istri

jako zadovoljni, ako bi imeli to, kar imajo Italijani v Dalmaciji, gospod Bartoli previdno — ni reagiral, kakor se mož ne meni za razliko, da v Dalmaciji je komaj — da ali ne — 1% Italijanov v Istri pa je Slovanov dve tretjini! Proti koncu je večina priredila nečuvno parlamentarno komedijo, pravi zasmeh parlamentarnega življenja. Mej tem ko so govorili poslanci opozicije, so se člani italijanske večine zbrali okoli predsednika, in so karna svojo roko razpravljali o točkah dnevnega reda. Ali dr. Trinajstič se je zagnal med nje in je navstal takov vrišč, da je predsednik v drugič prekinil sejo. Na takov način in ob takih okolišnostih je večina »rešila« 17 točkov dnevnega reda do 11. ure zvečer. Kaj se je godilo dalje, ne vemo.

Ali se gospodje na namestništvu nič ne sramujejo?! Ali še ne mislijo storiti konec temu parlamentariškemu — škandalu?!

Deželni zbor nižje avstrijski je vsprejel večeraj načrt zakona za vsakoletno podeljevanje nagrade 2000 K avtorju kacega dramatičnega dela, spisanega v deželi in čegar dejanje se vrši v deželi.

Kriza na Ogerskem. Večraj je imel odsek devetorice madjarske liberalne stranke zopet sejo, kateri je predsedoval bivši ministerski predsednik pl. Szell in v kateri je bil kakor poverjenik krona navzoč minister Lukacs. — Seja je trajala 2. uri in pol in se sklepi seje drže strogo tajno.

V dvoranah kluba liberalne stranke zbrali so se večraj vsi v Budimpešti navzoči liberalni poslanci, da bi čim prej izvedeli odsekovske sklepe. — Iz sobe, kjer se je vršila konferenca odsaka devetorice, prišel je najprej grof Julij Andrassy in njemu je sledil grof Apponyi a niti jeden niti drugi nista hotela ničesar povedati o sklepih konference. Istotako rezervirano so se vedli tudi vsi ostali odsekovi člani. Zadnji je prišel iz konferenčne sobe pl. Szell, ki je zastopniku »Budapester Correspondenz« diktiral sledeči komunikat: »Odssek devetorice dosegl je sporazumljenje; minister Lukacs vzel je to na znanje in odputuje tekem dneva na Dunaj.

Poročilo v »Budapesti Naplo« pravi, da so člani devetorice bledi in potrti zapuščali konferenčno sobo. — Poluoficijozni »Madjar Nemzet« pa popisuje moralno potrlost v krogih liberalne stranke in pravi, da ni bil položaj še nikoli tako kritičen, kakor je bil večraj po konferenci odsaka devetorice. — Nada, da se kriza reši na prijateljski način, da je zelo neznatna in slabotna.

To naziranje poluoficijoznega glasila je v

PODLISTEK.

38

Ženska tridesetih let.

Francoski spisal: Honoré de Balzac.

Poslovenil K. Z.

III.

V tridesetem letu.

Karol je ostal za trenutje nepremičen, neslonivši se lahko s hrbtom na durini okvir, ogledovaje mahoma zaslovelo žensko, ne da bi mogel kdo razjasniti vzrok, na katerem je slonela njena glasovitost. Svet nudi mnogo čudovitih posebnosti. Glasovitost gospe d'Aiglemont gotovo ni bila nenavadnejša, nego ona nekaterih mož, ki se vedno trudijo s kaeim neznanim delom: statistiki po svojih računih, katerih se ne upajo objaviti, ker jih smatrajo globokimi; politiki, ki so zasloveli po kakem časniškem članku; pisatelji ali umetniki, katerih dela ostajajo vedno v mapi; učenjaki nasproti onim, ki ne umevajo znanosti; možje, katerim se, kskor po dogovoru, pripoznava kapaciteta v kaki stvari, bodisi v umetnosti, ali kaki drugi važni stvari. Ta občudovanja vredna beseda: »On je specija-

liteta«, je kakor nalašč ustvarjena za tako puhle politike in pisatelje. Karol je ostal zamisljen dlje časa nego je hotel; ozlovoljilo ga je, da se je tako natančno bavil s to žensko; toda prisotnost dame je razgnala tudi misli, katere so prešinjale mladega diplomata za trenotek preje, o opazovanju veselice.

Markiza, v dobi kaeih trideset let, je bila lepa, četudi slabega telesa, in neuvadne nežnosti. Njen največi čar se je izražal v njenih potezah, katerih mir je svedočil o čudoviti duševni globini. Njeno oko, polno žara, ki se je pa videlo, kakor zaginjeno z neprestanim razmišljanjem, je dalo spoznavati razburjeno življenje in najglobokejšo udanost. Le redkokedaj je privzdigovala trepalnice, skoro vedno sramožljivo povešene.

Če je zrla okrog sebe, je delala to nekam otožno; in človek bi bil mislil, da je hranila plamen svojih oči za skrivna opazovanja. Tudi se je sleherni duhoviti mož čutil nenavadno pritegnenega k tej krotki in molčeči ženi. Na njej ni nič postavljalo na laž misli, katere je provzročala na prvi pogled. Kakor malone vse ženske, ki nosijo dolge lase, je bila bleđa in popolnoma bela. Njena nenavadno nežna polt, to znamenje,

ki vara le redkokedaj, je kazala resnično občutljivost, opravičeno vsled narave njenih čudovito dovršenih potez, kakoršne dajejo kitajski slikarji svojim fantastičnim podobam. Njen vrat je bil morda malo dolg; toda taki vratovi so najmišnejši in dajejo ženskim glavam neko nedoločeno podobnost z magnetičnim zvijanjem kače. Če bi ne bilo nobenega neštetič znakov, ki razkrivajo opazovalcu še tako hinavski značaj, bi mu zadostovalo, da sodi žensko o paznim opazovanjem kretenj njene glave in zaokroženega vratu. Pri gospe d'Aiglemont je bila zunanost v soglasju z njenimi mislimi. Kite široko pleteaih las so tvorile na njeni glavi visoko krono brez vsacega nakita, kajti vse je kazalo, da se je odrekla za vedno vsem toaletnim umetnostim. Tudi je ni človek zasačil pri teh maleakostnih pomočkih koketnosti, ki omažejuje mnogo dam. Samo njen jopič, najsi je bil še tako priprost, ni zakrival popolnoma njenega elegantnega pasu. Nadalje je tičala krasota njenega dolzega krila v nenavadno lepem kroju; in če je dovoljeno, da v urejenem blagu iščemo misli, tedaj bi se lahko trdilo, da so jej mnogoštevilne, priproste gube njenega krila dajale veliko častljivost.

Morda je vendar kazala neizbrisljivo žensko slabost v natančni skrbnosti, ki jo je obračala na noge in roke; če tudi je z nekim veseljem opozarjala nanje, vendar ne bi bila tudi najzlobnejša tekmovalka našla na njenih kretajah nič prisiljenega; tako so bile neprisiljene in izurjene od detinstva. — Ta ostanek koketnosti se je dal celo opravičevati ob njeni dražestni neprisiljenosti. Ta množica značilnih potez, ta skupina neznanih stvari, ki delajo žensko ali odurno ali lepo, mično ali neprijetno, se daje le naznačiti, izlasti če je, kakor pri gospe d'Aiglemont, duša vez vseh teh posameznosti, ter jim ista utisnuje čarobno jedinstvo. Tu se je skladale njeno vedenje povsem z njenim značajem, njeno lice z zunanostjo. Samo v gotovi starosti umevajo le nekatere izvoljene ženske podajati izraz svojemu vedenju. Je-li bol, ali pa sreča, ki podelja ženski tridesetih let, srečni ali nesrečni ženski, tajnost tega zgovornega vedenja? To ostane za vedno živa uganjka, katero si razlaga vsak po svojih željah, po svojih upih in po svojem sestavu.

(Pride še.)

vseh političnih krogih na Ogrskem vzbudilo velikansko senzacijo.

»Pesti Naplo« pravi, da se hoče popolnoma porušiti ogrsko ustavo. V budimpeštanskih političnih krogih se zatrjuje, da kralj ne-le trdno vstaja na svojih vladarskih pravicah, marveč da popolnoma odklanja ves program liberalne stranke, vsled česar se brezupno gleda v bodočnost. Jako značilno je dejstvo, da je opozicija zadovoljna se sedanjim postopanjem večine, kar nam je v nov dokaz, da je razlika med madjarsko večino in opozicijo le navidezna.

Najznačilnejša izmed vseh danes nam došlih vesti pa je ona, ki pravi, da hoče odsek deveterice pomiriti Hrvate! — Ta odsek da je namreč v svoji večerajnji seji v toliko spremenil vojaški program, da pomiri Hrvate in da v jezikovnem pogledu zagotovi njih stalniše nasproti Ogrski. To nekoliko nejasno vest je bržkone razumeti tako, da mislijo Madjari zahtevati za hrvatske polke hrvatski poveljni jezik. Na ta način hoteli bi si Madjari zagotoviti podporo Hrvatov v borbi proti Dunaju in to iskanje podpore pri istih Hrvatih, katere sovražijo Madjari iz vse svoje duše, je najboljši dokaz, v kako kritičnem položaju se sedaj nahajajo. Morda pa vendar pride enkrat čas, ko bridke izkušnje pouče Madjare, da so se svojo madjarizacijsko politiko na krivih potih ter da se morajo popolnoma pomiriti z ogrskimi Slovani, ako si hočejo zagotoviti narodni obstanek.

Gibanje na Hrvatskem. Časopisje se bavi v prvem redu s komuničanjem centralnega odbora hrvatske opozicije, v katerem je bilo priobčeno, da se Frankova »čista« stranka ni vsprejela v skupno stranko.

Centralni odbor je naredil ta sklep v najboljši nameri, ker »čisti« bi ostali večen destruktiven element v združeni opoziciji. Le najvni ljudje verujejo v tisto svobodno in srečno Hrvatsko od Alp do Bospora, katero jim obljubljajo »čisti«.

Kako lahko je obljubljati! Ali ti najvni ljudje ne sprevidijo, da je le s težko muko izvojevati ta ideal, a brez družih Slovanov sploh ne! Frank in njegovi pa sovražijo Slovane bolj, nego Madjari in Nemci.

Zato ves slovanski svet z veseljem pozdravlja izjavo centralnega odbora, v kateri je rečeno, da želijo bratske ljubezni in sloge z drugimi slovanskimi brati, a v prvi vrsti s Slovenci in Srbi.

»Hrvatsko pravo« pravi, da »Edinost« ni kompetentna za sodbo o razmerah v hrvatski opoziciji, a mi mu odgovarjamo kratko: kakor Slovani in kakor najbližnji krvni bratje Hrvatom, imamo menda pravico, da se zanimamo za razvoj bratskega namnoda, a v zadovoljenje nam je tudi to, da »Hrvatsko Pravo« samo priznava, da večina hrvatskega časopisja je našega mnenja o potrebi vzajemnosti med Slovani.

Veseli nas, da je centralni odbor odločil izvesti strankino organizacijo in da je izvolil v to za tajnika ravno g. Štefana Radića, znanega publicista in nevtrajšenega boritelja za narodne pravice, ki je že toliko trpel zaradi svojega idejnega patriotizma.

Znani rodoljub dr. Potočnjak, eden od glavnih propagatorjev sloge med Hrvati in Srbi, ki je bil za Khuenove ere preganjan kakor kaka zver (ali karaktera mu niso mogli zlomiti in ne streti njegove energije), bil je vsprejet v avdienco od kralja Petra I., a srbski narod ga je najprisrčneje vsprejel v svoji stolici.

Na Hrvatskem so tavalj po temi, ali dali so se na delo in lahko rečemo: na Hrvatskem svita, Hrvatom se bliža dan!

Dogodki v Srbiji. Korespondenčna pisarna javlja iz Beleggrada, da je skupščina izmed 16 kandidatov za državni svet, katero je predložil kralj, izbrala dva radikale, tri liberalce in tri naprednjake. Na to je izvolila 16 svojih kandidatov, izmed katerih ima kralj istotako izbrati osem.

S tem so ovržene vse neosnovane laži židovskih listov, ki so te dni trdili, da je prišlo do resnega spora med skupščino in kraljem, ker je kralj predložil skupščini same liberalne kandidate za državni svet. Kako bi mogla skupščina iz kraljeve liste izbrati tudi dva radikale in tri naprednjake, ako bi bil kralj predložil vseh 16 liberalnih kandidatov?!

To je zopet lep pouk za slovenske liste, kako previdni morajo biti nasproti vestem, katere prinašajo židovski listi o Srbiji.

Kriza v Italiji. Včeraj popoldne je kralj Viktor Emanuel vsprejel posl. Giolittija

in mu je poveril sestavo novega kabineta. Izrekel mu je o tem željo, naj dosednji minister za vnanje stvari, Morin, obdrži svoj portfelj.

Giolitti da je uverjen, da bo najpozneje v tork mogel predložiti kralju listo novih ministrov.

Giolitti misli vsprejeti v kabinat tudi Sacchi-ja; Luzzatti da noče vstopiti v ministerstvo. Zborničnim predsednikom postane bržkone posl. Marcora, ker misli Biancheri odstopiti radi starosti in slabega zdravja.

Tržaške vesti.

Volilni shod. Ker se volilni shod, sklican na dan 17. t. m. radi sestave novega odbora pol. društva »Edinost«, ni vršil radi slabega vremena, vabijo podpisani uljudno vse ude pol. društva »Edinost«, da gotovo pridejo dne 27. t. m. ob 8. uri in pol zvečer na volilni shod v prostorih »Delavskega podpornega društva« v Trstu — ulica Molin piccolo št. 1. Sklicatelji.

Slovensčina na naših sodiščih. Že v večerajnji številki našega lista smo poročali, da je pravosodno ministerstvo izdalo novo naredbo v prilog slovenskemu jeziku na našem deželnem sodišču in da je s to naredbo zagotovilo slovenskim obtožencem slovenske branitelje.

Seveda je tudi »Piccolo« poročal o tej naredbi in čisto naravno je, da je tudi v tem neljubem mu slučaju po svoji stari navadi zopet zavijal in zamolčal one momente, ki mu niso bili po volji. Ta ministerijalna naredba je — kakor se bodo gotovo spominjali tudi naši čitatelji — že druga v zadevi slovenskih kazenskih razprav pred tukajšnjim dež. sodiščem.

V prvi naredbi je pravosodno ministerstvo odgovorilo na protest tržaške odvetoške zbornice proti slovenskim kazenskim razpravam na tržaškem deželnem sodišču s tem, da se za slovenske razprave določajo slovenski branitelji. Na to je tržaška odvetoška zbornica remonstrirala, a dobila je v odgovor večeraj priobčeno ministerijalno naredbo. Včerajnji »Piccolo« pravi, da je bila ta naredba doposlana predsedništvu tukajšnjega deželnega sodišča in bi bilo torej iz tega sklepati, da mu je bilo od tam o njej sporočeno; ista pa je bila v resnici poslana odvetoški zbornici in je v njej omenjeno, da se je en prepis poslal tudi deželni sodiji.

O znanih zvezah med »Piccolom« in tržaškimi italijanskimi odvetoiki pa je umevno, da je »Piccolo« dobil omenjeno naredbo od odvetoške zbornice in ne od deželne sodnje.

In ravno zato je čudno, da ni »Piccolo« te velevažne naredbe priobčil doslovno, marveč le v izvodu. Razlog, da je to storil, pa je precej važen. V tej naredbi očita namreč ministerstvo tržaški odvetoški zbornici, oziroma italijanskim odvetoikom, nedoslednost v postopanju. Isti da delajo zapreke slovenskim razpravam na deželnem sodišču za kazenske stvari, medtem ko popolnoma molčijo o slovenskih razpravah na deželnem sodišču za civilne stvari, katere razprave se vrše že več let in sicer prav od tedaj, ko je stopila v veljavo nova procedura. Nadalje pravi naredba — kar je »Piccolo« tudi modro zamolčal — da bi bilo absurdno, ako bi se samo isti jezikovno neusposobljenega branitelja morala vršiti vsa obravnava proti slov. obtožencu in se slovenskimi prčami v italijanskem jeziku.

Čitateljem morda ne bo umevno popolnoma, zakaj se protivijo italijanskim odvetoiki slovensčini le na sodnji za kazenske stvari in vsled tega ne bo škodovalo, ako pojasnimo to s par besedami.

V civilnih pravnih je laškim odvetoikom v prvi vrsti na tem ležeče, da dobijo pravdo, ker je to v njih materijalnem interesu, in radi tega nočejo delati komedij v jezikovnem pogledu, ker bi to njih klientom in posredno tudi njim samim lahko škodovalo. V kazenskih pravnih pa je stvar drugačna. Tam je odvetoik večinoma oficijelni branitelj in ne dobiva za svojo obrambo nikake odškodnine.

Zato se pa tam že lažje kažejo boritelje za »italianità del foro«. Kaj je njim mari, ako mora radi njih komedije obtožene po par mesecev ali par let dalje sedeti v ječi!

Dr. Koerberjeva lekcija tržaškim mogotcem. Z ozirom na prostor našega lista morali smo precej stisniti poročilo o spuščenju v morje lloydovega parnika »Koerber« in o slavnosti, ki so se vršile, ko je ministerki predsednik dr. Koerber o tej priliki

obiskal naše mesto. Vsled tega skršnja poročila izostal je tudi dr. Koerberjev odgovor na pozdrav tržaškega župana, dr. Sandrinellija. Ta odgovor pa je vsled tega, ker so začeli o njem pisati tudi izven-tržaški, in v prvi vrsti dunajski listi, zadobil važnost, kakoršne prav za prav niti nima z ozirom na to, da smo pri dr. Koerberju že vajeni poslušati jako lepo glaseče se govore, brez praktične vrednosti.

Dr. Koerber je torej v svojem odgovoru na pozdrav tržaškega župana povdarjal, da je država storila za Trst mnogo več, nego je bila dolžna storiti in da se pripravlja na to, da stori za to mesto še nove in mnogo večje žrtve, ki bodo v prvi vrsti na korist Trstu samemu. Na podlagi tega je ministerki predsednik izvajal, da je Trst dolžan največje zvestobo do države, ker se tudi z ozirom na narodnostne potrebe ne more pritoževati.

To je v glavnem smisel Koerberjeve lekcije tržaškemu županu, oziroma stranki, kateri pripada. Dasi so tukajšnji in izven-tržaški listi mnogo pisali o tej Koerberjevi lekciji, vendar jej mi ne pripisujemo nikake važnosti, ker vemo, da estane tudi nadalje vse pri starem. Vlada bo irredentistično kamoro — kljubu vsem Koerberjevim grajalnim besedam — tudi nadalje zvesto podpirala in jej pomagala do zmaga na volitvah, dasi ravno dobro ve, da se laški irredentisti radi tega ne spremene v avstrijske patrijote.

Značilno na Koerberjem govoru je le to, da moremo iz istega spoznati, da vlada prav dobro pozna tržaško irredentistično stranko, a da je kljubu temu o zadnjih občinskih volitvah napela vse moči, da je tej stranki pomagala do krivične zmage!

In potem naj bi polagali kako važnost na Koerberjeve — fraze!

Na vprašanje odgovor. Došlo nam je vprašanje, zakaj da se »kapriciramo«, da mora biti ravno viši poštni kontrolor Furlani imenovan oskrbnikom v Gorici, saj da je tudi še drugih poštnih uradnikov, ki bi popolnoma odgovarjali vsem zahtevam na onem mestu.

Naš odgovor: mi se ne »kapriciramo« čisto nič za nobeno osebo. Nam je le za stvar. Nam je le do tega, da pride v Gorico človek, ki bo popolnoma kvalificiran, torej tudi jezikovno in ki ne bo — sovražnik naše narodnosti. Na gonjo proti Furlaniju pa smo posebno opozarjali zato, ker kaže kaj eklatantno, kako se poslužujejo najhujih lažij oni, ki bi hoteli na vsa važna mesta spraviti le svoje — slavofoke. Če se pri človeku narodno tako indiferentnem, kakor je Furlani, navaja kakor zadržek — narodni fanatizem, potem je to insinucija, da že slovensko rojstvo samo diskvalificira ljudi za vsako višje mesto! To smo hoteli povdariti, to smo hoteli zavrniti; potem pa je tudi jasno, da se nismo oglasili iz »kaprice« za kako osebo, ampak radi krivice, katere ne smemo Slovenci trpeti! Govorili smo torej v interesu vseh slovenskih uradnikov!

Rekurz dra. Dompierija odbit. Včeraj je bila proglašena razsodba državnega sodišča, s katero je odbit tudi rekurz dr. Gino Dompierija glede zadnjih občinskih volitev v Trstu. Državno sodišče je spoznalo, da dr. Gino Dompieri ni bil pooblaščen uložiti rekurza proti izbrisu nekaterih volilcev iz volilnih list.

Za danes obljubljeni pripombe o teh razsodbah državnega sodišča morali smo odložiti radi preobilice gradiva.

Rusky kružok opozarja vnovič, da otvori tečaj za slovenski jezik čim se oglasi dovolj učencev. Naproseni so torej dotični, da se kmalu vpšejo. Oglasiti se je v »Slovenski Čitalnici« ul. S. Francesco št. 2 ob vsaki uri in vsak dan.

Na vinski pokušnji v »Nar. domu« pri sv. Ivanu so preplačali vstopnino:

Graoijan Stepančič 10 K, prof. Mandić 1 K 20 st., Furlan 80 st., Barič Karlo 20 st., N. N. 60 st., Marica Bartol 60 st., Rebek P. 20 st., Rebek A. 60 st., g. Godina 1 K, dr. Gregorin 5 K, Fran Babič 2 K, Prunk 10 st., N. N. 20 st., Počkaj Jak. 1 K, Trobec 60 st., Š. Godina 20 st., Mikeluc 20 st., Škerlj 1 K, N. N. 20 st., Godina 60 st., Gregorič 60 st., N. N. 20 st., Umek 1 K 40 st., Goljevšček 1 K 40 st.

Gostje v konsumnem društvu pri sv. Jakobu so zložili 11 K 2 st., ker se niso mogli udeležiti vinske pokušnje. — Hvala vsem!

Ker se niso udeležili vinske pokušnje pri sv. Ivanu so podarili: rodbina Mahne 20 K, g. Verginija Furlani 5 K, g. ca Olga

Nikolajevna 3 K, Janko Knaus 6 K, Milka 2 K, Pogorelec 3 K, č. g. Sila in č. g. Čok po 2 K.

Javna zahvala. Odbor ženske podružnice družbe sv. Cirila in Metodija vrši svojo prijetno dolžnost s tem, da se tu javno zahvaljuje vsem, ki so na kateri-si-bodi način pripomogli, da se je »Vinska pokušnja« izvršila toli sijajno, bodi v moralnem, bodi v materijalnem oziru. Osobito srčna hvala dražestnim prodajalkam Farožič, Modic, Negode, Poniž, Odinal, Skuk, Dekleva. Iskrena hvala tudi slavnemu »Slovanskemu pevskemu društvu« za krasno petje, posebno pa solistom, g. ci Kobal in g. Prunku. Enako hvala tudi g. Milki M. in g. Čargu, ker sta pomagala pri kasi. Najsrčnejša hvala slavnemu društvu »Narodnega doma« za podarjeno grozdje in za podarjenih 10 K. Še enkrat tisočera hvala gg. darovalkam in darovalcem.

Novoizvoljene odbornice zavoda sv. Nikolaja so vabljene, da pridejo v sejo, ki bo jutri v nedeljo dne 25. t. m. ob 4. uri popoldne v zavodu.

»Obrambna zveza tržaških tržnih težakov« sklicuje vse člane na shod, ki se bo vršil v nedeljo dne 25. oktobra 1903 ob 3. in pol uri popoldne v gostilni »Al Leon d' oro« v ulici Stadion št. 10. s sledečim dnevnim redom:

1. Poročilo predsedništva. 2. Brezposelno delavstvo in pravica do dela. 3. Razno-terosti.

Vinogradnikom v tržaški okolici razglašja »Kmetijska družba za Trst in okolico«, da bo v nedeljo dne 25. t. m. ob 4. uri pop. v trtnici pri sv. Ivanu, radi gradnje železnice, razprodaja vseh cepljenih trt in kolcev, nahajajočih se na istej. Odda se takoj na licu mesta najboljšemu ponudniku.

ODBOR kmetijske družbe.

Pevsko društvo »Kolo« priredi, kakor že objavljeno, dne 8. novembra svojo koncertno veselico s plesom in sicer v lepi dvorani »Narodnega doma« pri sv. Ivanu. Na tej koncertni veselici nastopi pevsko društvo »Kolo«, med drugim, tudi s štirimi narodnimi pesmicami, katerih besedilo je, ker narodno, gotovo tudi staro, a napevi so za tržaške Slovence večinoma novi.

Da pa se te narodne pesmice čim več razširijo med ljudstvo, je odbor »Kola« ukrenil, da da natisniti na navadna povabila tudi besedilo vseh pesmi, ki se bodo pele na tej veselici.

Poleg tega nastopijo tudi društveni dile-tanti z malo veselo-igrice, a po dovršenem vspredu bo ples, ki bo trajal do polnoči. Pevsko društvo »Kolo« goji nado, da se prve veselice, katero priredi isto v svetoivanskem »Narodnem domu«, udeleži veliko število mestnih, kakor tudi svetoivanskih Slovencev in Slovenk.

Vabila se ne bodo razpošiljala na imena (izvzemši podporne člene), pač pa se bodo ista delila kakor običajno.

ODBOR pevskega društva »Kolo«.

Pevsko društvo »Zvonimir« v Ro-colu naznanja vsem svojim pevcem in ud-m sploh, da se je preselilo iz dosedanjih prostorov (v gostilni g. Gregoriča) v prostore otroškega vrta (pri Prašeljnu). Umeje se, da z dovoljenjem gospice vrtnarice. Vzrok preseljenju je ta, ker je društvo ustanovilo tudi mešani zbor in so radi tega dosednji prostori pretesni za toliko število pevcev in pevk. Vaje se vršijo ob sredah in petkih ob 8. do 10. ure zvečer pod vodstvom gospoda pevo-vodje Justa Kralja. Tudi se vsprejemajo novi pevci na vsaki vaji. Kogar Rocolčanov veseli petje, sedaj se mu nudi prilika. Vsem rodoljubom pa se nudi prilika, da podpro novo toli potrebo organizacijo. Glede tega društva smemo gojiti najlepše nade, ker delujejo v njem same sveže mlade moči. Ali naj pristopsjo tudi stareji postavni možje, da bodo mladini v izgled in posnemanje.

Nove ulice in nova imena starih ulic v našem mestu. Izišla je brošura »Denominazioni nuove e complete delle Androne, Piazza e Vie di Trieste«, katero se dobiva po tobakarnah po 20 stot. Ta brošura je jako potrebna za orientacijo po našem mestu, ker je orientiranje vsled mnogih sprememb uličnih imen zelo otežavljeno.

»Škrat« je izišel danes s krasnimi slikami in zanimivim šaljivim berilom. Mej drugim prinaša »Škratovo himno« in pa velezanimiv: »Pogovor Mike in Jakca na tržaškem magistratu«.

»Wurmbrand« ponesrečil. — Lloydov parnik »Grof Wurmbrand« je pred sinoči ponesrečil na nekem dalmatinskem otoku in zašel na pesek. Včeraj popoldne pa se je — kakor nam javlja brzojavka — Lloydov vima parnikoma »Leda« in »Metković« posrečilo opraviti ponesrečenemu parniku s peska tako, da je mogrleti nadaljevati svojo vožnjo proti Trstu, kamor dospe jutri zjutraj. — Ponesrečeni ni nihče.

C. kr. dunajske policije srečkanje. Nepreklicno dne 21. novembra t. l. se bo vršilo srečkanje s 1500 dobitki v vrednosti 50.000 kron. Srečka stane le 1 krono ter se jo dobi v vseh menjalnicah, tobakarnah in loterijskih kolekcijah, kakor tudi pri Polizeil-Lotterie Bureau I. Spiegelgasse 15.

Vesti iz Kranjske.

* Kletarski tečaj za gostilničarje in druge interese. Dne 27., 28., 29. in eventuelno tudi še 30. t. m. se bo vršil v Ljubljani, v poskuševalni kleti pod kavarano »Evropa« na dunajski cesti, tečaj za gostilničarje in druge interese. Predavanja se bodo vršila po nastopnem načrtu:

Na kaj je gledati o nakupovanju grozdja in mošta ali vina? Kaj se bolj izplača? Kaj je vzrok, da se ponekod pridelujejo jako kisla, bolj šibka in malobarna vina? Kemična sestava mošta in vina ter pretvarjanje raznih sestavin. Kaj povzroča in pospešuje pretvarjanje in razkrajanje teh, osobito sladkorja, ki se nahaja v grozdju? Naprava belelega vina iz črnega grozdja. Naprava dezeretnega vina. Kipenje in vrenje mošta ter sprememba o kipenju. Pogoji za kipenje. Fiziologija raznih koristnih in škodljivih gliv in bakterij. Uporaba umetno gojenih kvasnih gliv ter alkohola za zboljšanje pokvarjenega ali šibkega vina. Uporaba raznih sredstev in priprav za ohranjenje zdravega vina. Pretakanje in umetno čiščenje vina z raznimi čistili, priprava in raba teh, osobito filtrov. Zboljšanje mošta in vina po Czaptalovem, Pasteurovem, Scheelovem in dr. načinu ter z odkisanim. Pripravljanje in ravnanje z vinom, namenjenim za steklenice; etiketiranje in hranjenje teh. Nastopanje in zabranitev raznih vinskih bolezni in napak. Zdravljenje pokvarjenih vin. Strokovna presoja raznih vin po okusu in po njegovi sestavi. Pravilno mešanje vin. Pripravljanje, popravljanje in hranjenje vinske posode. Kemično določevanje sladkorja, kisline in alkohola v vinu in moštu z raznimi pripravami. — Ponk bo brezplačen.

Pismene zglasitve je doposlali pod naslovom: Fran Gombač, Ljubljana.

* Rimske najdbe v Ljubljani. — O zgradbi hiše g. Babiča v Hilšerjevi ulici so našli v globočini 15 m. rimska mozaiška tla. — V pesku so našli denar Konstantina Velikega.

Vesti iz Štajerske.

— Vsaka je prišla do svoje pravice, ali: dogodbica iz pravosodnega življenja v Celju. Pred nekaj tedni so se mudile v Celju tri nemške device z Dunaja. Kakor se že dogaja v — ženskem življenju, so bile prišle v konflikt z neko krčmarico. In tudi to ni neznano, da so ženske rade kaj gostobesede ob takih prilikah in da ne pokladajo svojih besed na zlato tehtnico. Besede nhalajo, kakor jih poraja kipeča ženska jezica. Tako je bilo tudi v papiru Dunajčank s celjsko krčmarico: psolve so letale od obeh strani in — zadnji prizor se je vršil na sodišču. Tožile so one in tožila je ta radi žaljenja na časti. Kake je slovenska krčmarica solila Dunajčankam, tega ne vemo; toliko pa čitamo v »Domevini«, da so te poslednje zmerjale krčmarico z »vindiše babne«.

Razpravo je vodil — tu se le začenja slučaj postajati zanimiv tudi za nas — znani dr. Ducar, ki je po svojih razsodbah že zaslovel v vrstah celjskih justičnih uradnikov. In s to razpravo je mož utrditi svojo — slavo. Dunajčanke je spoznal popolnoma nekrivimi, slovensko krčmarico pa je obsodil na deset dni zapora. Krčmarica pa ni mislila na to, da bi ubrala pot, na katero jej je pokazal dr. Ducar in ki vodi v zapore, marveč je šla tja in je uložila pritožbo na okrožno sodišče. Dr. Ducar je imel smelo tudi to pot, ker so gospodje na vsiklici razpravi izrekli mnenje, da dr. Ducar nima prav in da ni prav sodil med slovensko krčmarico in dunajskimi nemškimi devicami. Okrožno sodišče je tako spremenilo Ducarjevo razsodbo, da je znižalo kazensko krčmarici na 20 K, a dunajskim devicam je prisodilo — tudi 20 K in povrnitev

kazensko-sodnih stroškov. Tako so vse tri prišle vsaka do svoje — pravice, gospod Ducar pa zopet do — dolgega nosa! Z Ducarjem pa je ponesrečil tudi dr. Schurbi, branitelj dunajskih devic! Može je bil tako trdno uverjen — a to je najinteresantnejše na tej ženski borbi, ker je zelo značilno za celjske razmere — da okrožno sodišče potrdi Ducarjevo razsodbo, da se mu niti ni zdelo vredno, da bi se kaj potrudil v obrambo svojih devic, maveč je izjavil, da vso stvar mirno prepušča sodnemu dvoru. — Ta je razsodil, ali to pot ne tako, kakor je pričakovala družba Ducar-Schurbi!

Vesti iz Koroške.

+ Cenjenje škode, ki jo je napravila povodenj na Koroškem, je baje dovršeno. Iz Spitala ob Dravi javljajo, da imajo — glasom uradnega poročila — država 1.670.000 K, dežela 366.000 K in zasebno imetje 2.859.764 K škode. Vsa škoda znaša torej 4.895.764 K.

+ Natakarija — roparija. Iz Velikovec poročajo: V gostilni »Pri stari pošti« je natakarija Josipina Nsenic izvabila krošnjarico Katarino Mikon, ki je imela pri sebi veliko denarja, v svojo sobo, kjer je hotela krošnjarico pobiti z nekim betom. Krošnjarica jej je bet izrgala iz rok, na kar je natakarija hotela pobiti krošnjarico z obešalnico za obleko. Krošnjarici se je posrečilo odpreti vrata in pobeigniti. Krošnjarica je dobila več ran. Natakarijo so zaprli.

Gledišča.

Nocojšnje predstave:

Politeama Rossetti ob 8. uri Verdijeva opera »Aida« v 4 dejanjih.

Filodrammatico ob 8. uri Bissou-ova komedija v 3 dejanjih »Il castello storico«. To je predzadnja predstava družbe Pieri-Severi, ki se bo vršila na čast mladi in inteligentni igralki Alfonsini Pieri. Jutri zadnja predstava, Maupassantov »Musott«.

Brzojavna poročila.

Deželni zbor istrski.

PULJ 21. (P.) Včerajšnja seja je bila izredno viharna. Obstrukcijo v poostrenih oblikah je slovanska manjšina pričela zato, ker jo je večina popolnoma izključila iz odsekov. Poslanec dr. Luginja je dokazoval v italijanskem govoru, ki je trajal nad eno uro, da se v vseh parlamentih sveta o volitvah v odseke jemlje ozir na manjšino. Da bi prišla v komisije, je manjšina hotela odnehati v na rodnem pogledu (kar bi težko opravičila pred volile), ali večini vse to ni bilo zadosti in ta poslednja zahtova naravnost, naj bi se manjšina popolnoma odrekla narodnemu principu, česar pa ta poslednja ne sme in ne mara storiti.

Dr. Bartoli je odgovarjal, da je manjšina sama kriva, ker ni zaprosila, da bi se v predlajnskem zasedanju zapričeta pogajanja nadaljevala, da torej ni bilo za večino nobenega razloga, da bi odnehala od stare navade. Na to je dr. Bartoli vporabil fineso, češ, da bi bila manjšina, ako ne bi bila radi volitev v komisije, začela obstrukcijo iz kakšnega drugega razloga.

V svojem odgovoru na trditev predgovornika je povdarjal posl. dr. Stanger, da se je pred mnogimi leti boljše postopalo z manjšino v zbornici, nego se sedaj, ko se neprestano vrši nasilje proti njej in se jej bolj in bolj kratijo njena prava.

Predlog dra. Trinajstića, da se izposlujejo državne in dovole deželne subvencije za obnovljenje po trtni uši uničenih vinogradov, je bil odkazan finančni komisiji.

Ko je hotel posl. dr. D. Trinajstić staviti neki formalni predlog, ki pa ni bil dopuščen, se je večina zbrala okolo predsednikove mize in je hotela izsiliti razpravo o točkah dnevnega reda.

Dr. D. Trinajstić je skočil proti mizi predsednika zahtevaje, naj se mu da beseda. V sled tega je navstal vihar, kakoršnjega še ni videla zbornica. Okolo predsednikove mize je bilo grozno pehanje in vrišč. Poslanei so grozili eden drugemu in bati se je bilo, da pride do dejanskega apopada. V tem kritičnem trenutku je predsednik prekinil sejo. Po zopetnem otvorjenju seje je manjšina nadaljevala z obstrukcijo s tem, da je govorila o vsakem predmetu in stavljala predloge za glasovanje po imenih. A livečina se ni ozirala natančno tako se jej je posrečilo, da je rešila 20 točk

dnevnega reda. Seja je trajala 8 1/2 ur in do 12 1/2 ure po noči ter je bila zaključena na predlog posl. Bartolija. Deželni glavni var je izjavil, da dan prihodnje seje določi pismeno. Začetkom seje sti bili prečitani tudi dve interpelaciji: posl. Andrijičeva radi degradacije pristanišča v Baški in zgradnje pomola v Stari Baški, in posl. Varetona radi reševanja ital. ulog na okrožnem sodišču v Rovinju v ptujem jeziku.

Ministri na potovanju.

DUNAJ 24. (B.) Ministerski predsednik dr. Koerber dospel je sinoči iz Trsta semkaj.

DUNAJ 24. (B.) Grof Khuen-Hedervary dospel je semkaj danes zjutraj, finančni minister dr. Lukacs pa sinoči.

Kriza na Ogerskem.

DUNAJ 24. (B.) Cesar je danes zjutraj vsprejel v avdijencijski finančnega ministra dr. Lukaca, kateri mu je poročal o včerajšnjih sklepih odseka devetorice. Cesar si je pridržal odgovor za pozneje. V sled tega ostane dr. Lukacs za sedaj na Dunaju. Po Lukacu vsprejel je cesar grofa Khuena-Hedervarya.

BUDIMPEŠTA 24. (B.) Večina listov poroča, da je odsek devetorice v svoji včerajšnji seji sklenil vstrajati pri svojih prejšnjih sklepih. »Egyertetes« pa oporeka tej trditvi ter pravi, da je odsek napravil neke spremembe na prejšnjem vojaškem programu, katerih sprememb pa Apponyi ne odobruje, vsled česar sklepi niso bili takrat soglasni. Listi menijo, da je pričakovati konflikta s krono, ter ustavno krizo, vendar pa ne izgubljajo nade, da se konflikt poravnava mirnim potom.

BUDIMPEŠTA 24. (B.) Ogrska korespondenčna pisarna javlja z Dunaja: Avdijenca minister, predsednika grofa Khuena-Hedervarya je trajala kako uro in veljala splošnemu političnemu položaju. Ker si je vladar pridržal odločitev, ostane grof Khuen do jutri na Dunaju, da bo vladarju na disposicijo. Tekom popoldne utegnejo biti pozvani še drugi državniiki.

Štrajk v Barceloni.

BARCELONA 24. (B.) Štrajk delavcev v plinarni traja dalje. Izvršila so se še na daljnja aretovanja.

Dogodki v Bilbao.

MADRID 24. (B.) V senatu je izjavil minister za vnane stvari, da hoče vlada vpotrebiti zakon proti tistim francozkim poslaneem, ki se udeležijo republikanskega sheda v Bilbao, ako se zagreše kake delikte.

Delavsko gibanje na Francozkem.

PARIZ 24. (B.) Govori se, da bo moralo mesto Armentieres poravnati škodo, povzročeno na posestvih po plenjenju in požigih od strani štrajkoveev. Škoda se ceni na 200.000—300.000 frankov.

Izdajatelj in odgovorni urednik FRAN GODNIK.

Lastnik konsorcijski lista »Edinost«.

Natisnila tiskarna konsorcijski lista »Edinost« v Trstu.

TRŽAŠKA POSOJILNICA IN HRANILNICA

registrovana zadruga z omejenim poroštvom.

Ulica S. Francesco štev. 2, I. - TRST - Ulica S. Francesco štev. 2, I.

Telefon 952

Hranilne uloge sprejema od vsakega, če tudi ni ud zadruga in jih obrestuje po 4%. Rentni davek od hranilnih ulog plačuje zavod sam. Vloga se lahko po 1 krono. Posojila daja samo zadrugi in sicer na uknjižbo po 5 1/2%, na menice po 6%, na zastave po 5 1/2%. Uradne ure: od 9—12 dopoldne in od 3—4 popoldne. Izplačuje vsaki dan ob uradnih urah. Ob nedeljah in praznikih je urad zaprt.

Poštno hranilnični račun 816.004.

Telef. v Barkovljah št. 583

Znamenita prva tržaška distilerija

S. Pollak & Figlio

odlikovana na razstavi v Parizu l. 1900 z »Grand Prix«

je otvorila na trgu Carlo Goldoni št. 5

prodajalnico na drobno

za razpečavanje distilovanih likerjev, ter direktno uvoženih vin in Ruma.

Razprodaja po tovarniški ceni.

Tak isto toči tam ki služi v rešitev pokvarjenih

Hygyeya, želodcev.

Telefon v mestu št. 715

Svoji k svojim!

ZALOGA

pohištva

dobro poznano

tovarne mizarske zadruga v Gorici (Solkan) vpisane zadruga z omejenim poroštvom

prej Anton Černigoj

Trst, Via di Piazza vecchia (Rosario) št. 1. hiša Marenzi.

Največja tovarna pohištva primorske dežele.

Solidnost zjamčena, kajti les se osušil v to nalašč pripravljenih prostorih s temperaturo 60 stopinj. — Najbolj udobne, moderni sestavi. Konkurenčna cena.

Album pohištva brezplačno.

Tovarna pohištva

Aleksander Levi Minzi

ulica Tesa št. 52. A.

(v lastni hiši.)

ZALOGA:

Piazza Rosario (šolsko poslopje).

Cene, da se ni bati nikake konkurenca.

Sprejemajo se vsakovrstna dela tudi po posebnih načrtih.

Ilustrovan cenik brezplačno in franko.

Hermangild Trocca

Barriera vecchia št. 8

ima veliko zalogo

mrtvaških predmetov

za otroke in odraslene.

Venci

od porcelana in biserov vezanih z medeno žico, od umetnih cvetlic s trakov in napisi.

Slike na porcelanastih ploščah za spomenike.

Najnižje konkurenčne cene.

Velik dohod
snovij za moške in
ženske obleke
same novosti.

Bogat izbor
drobnarij za krojače
Naslednik FR. HITTY
Alojzij Galperti
TRST
Barriera vecchia 13.

ZOBOZDRAVNIK
Univ. Med. Dr. Makso Brilliant
v TRSTU
ulica S. Antonio št. 9. II. nadstr.
Izvršuje izdelanje z emajlom, porcelanom, srebrom in zlatom.
Izdeluje posamezne umetne zobove kakor tudi celo zobovje.
ORDINIRA od 9.—12 predp. 3.—5. popol.

Lekarna Piccoli pri angeli.
Gosp. **Lekarnar Piccoli**
Ljubljana.
Vaše železnato vino sam uporabljal z izvrstnim vspehom pri moji soprogi, katere je dolgo časa nerazvnela. Prosim Vas, da mi določite po pošti še šest steklenic zgoraj imenovanega vina.
Dr. F. Färber
c. in kr. stabni zdravnik.
V GORICI, dne 16. junija 1901.
Razprodaja se v lekarnah v Trstu, Istri, Dalmaciji, Primorskem, Gorškem in Tolminskem po K 2.40 steklenica.

JAKOB KLEMENC
zaloga manufakturnega blaga
v Trstu, ulica sv. Antona št. 1
Priporočila častitljivi svojemu odličnemu svojemu prodajalcu, preskrbljenosti za jama in zimo z vsaki manufakturni predmeti, družbeno s krojačico za gospode.
Sokolska obleka kompletna
Havelski napremljiv od 10 do 16 gl.
Velik izbor
suknenega in bombažnega blaga za moške, obleke, srajce od vrle in volne, kavčonijske platne itd., majice, svetnikov, perila za moške, svetnice v suhih barvah in formah, nogavice, rut, jopice vseh vrst, posamezno za turistične in kolektivne, modnih predmetov, rokavice iz nitij in kože ter delnikov.
Velik izbor
naravnih in avstrijskih zastav in trakov za venca v različnih barvah.
Vse po najnižjih cenah.
Na zahtevanje pošiljajo se uzorci vseh vrst z dotičnimi cenami, poštne prosto.

Dve hiši na prodaj
z nekoliko zemljišča v bližini mesta več povč upravništvo »EDINOSTI«.

Tovarna za cementne plošče
ANDREJ STOLFA
Trst - ulica dell'Industria št. 1. - Trst.

Cementne plošče umešane od 25 in 33 cm, šestvoglne plošče od 20 in 25 cm po K 2.— □ m.
Plošče v risanjih po dogovoru. — Se ne boji nikake konkurence bodisi glede cene ali kakovosti blaga.

Varstvena znamka: SIDRO.
LINEMENT. CAPSICI COMP.
iz Richterjeve lekarne v Pragi
pripoznano izvrstno, bolečine blažeče mazilo; dobiva se po 80 stot., 1.40 K in po 2 K po vseh lekarnah.
Pri vkupovanju tega povsod priložena domačega zdravlila na se pazi edino le na originalni steklenice v zavitihi z našo varstveno znamko »SIDRO« z Richterjeve lekarne in le tedaj je gotovo, da se sprejme originalni izdelek.
Richterjeva lekarna pri zlatem levu v Pragi
I. Elizabetine ulice 5.

TRGOVINA Z ŽELEZJEM
CARL GREINITZ NEFFEN
Corso šte. 33. podružnica Trst, Piazza Goldoni 2.
Priporočila svojo dobro sortirano zalogo
predmetov za stavbinstvo
traverze, zaklepe, železo za kovače, stare železnične šine, držaje in ograje, vodnjake, pumpe, železne cevi itd., vse tehnične predmete, popolne naprave kopelji in stranišč, peči in štedilna ognjišča, kuhinjsko, namizno in hišno opravo, železno pohištvo in pred ognjem varne blagaine, nagrobne križe in ograje ter orodja za vsako obrt.

Stanje hranilnih vlog: 17 milijonov kron
Rezervni zaklad: nad 400.000 kron
Mestna hranilnica ljubljanska
na Mestnem trgu zraven rotovža
sprejema hranilne vloge vsak delavnik od 8 do 12. ure dopoldne in jih obrestuje po 4% ter pripisuje nevzdignjene obresti vsacega pol leta h kapitalu. Rentni davek od vloženih obresti plačuje hranilnica iz svojega, ne da bi ga zaračunila vlagateljem.
Za varnost vlog jamči poleg lastnega rezervnega zaklada mestna občina ljubljanska z vsem svojim premoženjem in svojo davčno močjo. Da je varnost vlog popolna, svedoči zlasti to, da vlagajo v to hranilnico tudi sodišča, denar maloletnih otrok in varovancev.
Denarne vloge se sprejemajo tudi po pošti in potem c. kr. poštne hranilnice. Posoja se na zemljišča po 4 1/2% na leto. Z obrestmi vred pa plača vsak dolžnik toliko na znašajo obresti in to odplačilo ravno 5% izposojenega kapitala. Na ta način se ves dolg kapital, da poplača v 62 in pol leta. Ako pa želi dolžnik poplačati dolg z obrestmi vred na primer v 23 letih, tedaj mora plačevati na leto 6% izposojenega kapitala.
Posoja se tudi na menice in na vrednostne papirje, in sicer po 4 1/2% do 5%.

Prva kranjska z vodno silo in turbino delujoča tovarna stolov
tvrdke Fr. Švigelj
na Bregu, p. Borovnica, Kranjsko.
priporočila sl. občinstvu, prečast. duhovščini, imejteljem in predstojnikom zavodov in šol, krčmarjem in kavararnarjem, ravnatelstvom uradov, gg. brivcem itd. itd. natančno in trpežno izvršene
stole, naslonjače, fotelje, vrtno stole, gugalnike itd. itd.
po karnajbolji nizki ceni. Blago je iz trdega, izbranega lesa, poljubno likano ali v naravni boji imitirano.
Največja zaloga stolov, naslonjačev in gugalnikov iz trsa.
Na željo pošlje tvrdka najnovejše obširne cenike z nad 80 slikami, iz katerih je razvidna oblika blaga in cene, zastoj in franko.
Naročevalcem na debelo dovoli se znaten popust.

Zadnji mesec. Srečkanje, dne 21. novembra 1903.
C. kr. dunajska policijska loterija, srečke po 1 K.
1500 dobitkov, med temi 100 glavnih dobitkov v vrednosti kron 50.000 kron!!
Prvi trije glavni dobitki kron 25.000, 5000, 1000, se na zahtevanje po odbitku postavnega davka izplačajo v gotovini
Srečke se vdobivajo v vseh menjalnicah, tobakarnah, loterijskih kolekcijah in pri Polizei-Lotterie-Bureau, Dunaj, I., Spiegelstrasse 15.
Vsak kupec srečke vdobi izkaz srečkanja brezplačno in franko.

Pozor!
395 komadov samo glid 1.85.
1 krasna ura s 24 urnim tekom s posrebrneno, verzično; 1 krasna spila za kravate se simili biseri; 1 prstan s ponarej. kamnom za moške ali ženske; 1 garnitura gumbov za manšete, srajce in ovratnik; jamčeno iz 3 dvojbl. zlata; 6 žepnih rut iz pristnega platna; 1 krasna pisalna oprava iz niklja 1 lep toaletno ogledalo z etviljem in lepim glavnikom; 1 lep diseeče toaletno milo; 1 belečnica; 12 komadov umetnih slik najznamenitejših mož sedanjega časa; 72 pisalnih peres in še 290 različnih komadov, koji so v hiši koristni.
Pošilja po povzetju ali predplačilu.
H. Spingarn, Krakov 43.
Kdor vzame 2 ovitka, vdobi po vrhu en nuz z 2 rezili, ako se vzame več ovitkov se priloži vsakemu po en tak nož.
Za to kar ne ugaja, se denar takoj vrne.

Epilepsija.
Kdor trpi na omotici, krču in drugih nervoznih strasteh, naj zahteva o tem knjižico. Vdobi se brezplačno in franko v Schwanen-Apotheke, Frankfurt a. M.

Zelje kisle
v sodih po 50 in 100 klg. razpošilja po najnižji ceni **ANDREJ JEBAČIN, Štepanja**
vas pri Ljubljani. Za dobro blago se jamči

Andemo de Franz.
V dobroznani gostilni »Andemo de Franz« v ulici Geppa št. 16.
se toči:
fino vipavsko belo po 40 nč.
za na dom » 36 »
istrski teran I. vrste » 36 »
za na dom » 32 »
nad 10 litrov » 28 »
dalmatinsko I. vrste » 36 »
za na dom » 32 »
nad 10 litrov » 28 »
Priprava se krčmarjem in trgovcem za prodajo na debelo, slavnemu občinstvu pa za mnogobrojni obisk. Na razpolago so vedno topla in mrzla jedila. Krčma je odprta vsak večer do polnoči.
Udani
Josip Furlan,
krčmar.

Zlatar
Dragotin Vekjet
(C. Vecchiet).
TRST. — Corso št. 47. — TRST.
Priporočila svojo na novo otvoreno prodajalnico zlatanine, srebrnine in žepnih ur.
Sprejema vsakovrstne poprave zlatih in srebrnih predmetov ter žepnih ur.
Kupuje staro zlato in srebro.
Cene zmerne.

Mnogo denarja!
do 1000 kron na mesec zamo-rejo častno zaslužiti osebe vsakega stanu, (tudi kot postranski zaslužek).
Natančneje pod »Reell 107« na Annoncen-Abtheilung des MERCUR, Stuttgart, Bergstr.

Gostilna „Pri Martinu“
ulica Belvedere 17.
toči vino istrsko črno in vipavsko belo po najnižjih cenah.
Kuhinja preskrbljena je vedno z mrzlimi in gorkimi jedili. — Cene zmerne.
Za običen obisk se priporočila
Martin Marc,

30 malih stanovanj z eno sobo in kuhinjo se takoj odda v ulici Industria in ul. Guardia v bišah Stofa. Pisarna v ul. Giuliani št. 20 A, I. nadstr. od 1—2 in 5—7 pop.

Urar F. Pertot Trst ulica della Torre bianca
Poste 3, vogal ul. Prodaja srebrne ure od 3 glid. naprej, zlate ure od 8 glid. naprej. Izbor stenskih ur, regulatorjev i. t. d. Popravlja vsakovrstne ure po jako zmerni ceni.

Išče se krčma. Ali vinotoč z dekretom. Kupi se tudi samo dekret. Pojasnila daje g. Kravos ulica Molin piccolo št. 1 f.

Išče se kmeta
ki bi vzel v najem zemljišče in hlev. Obrniti se je do uprave »Edinosti«.

Ne v Ameriko!
V slovenski in hrvaški Istri, v bližini Trsta, proda se ali da v najem ob zelo zgodnih plačilnih pogojih več lepih posestev z gospodarskimi poslopi.
Polešnjeja je dobiti brezplačno v pisarni g. dr. Gregorina v Trstu, Molino piccolo 7, II.

GORIŠKA LJUDSKA POSOJILNICA
registrirano društvo z omejeno zavezo, v Gorici
Cosposka ulica hšt. 7., I. nadstr. v lastni hiši.
Hranilne vloge sprejemajo se od vsacega četrta dan v mesecu na vknjižbo po 5 1/2% do 6% na leto, ne da bi se odbijal rentni davek.
Posojila dajejo se samo članom in sicer na menice po 6% in na vknjižbo po 5 1/2% do 6% na leto.
Urađuje vsaki dan od 9. do 12. ure dopol. in od 2. do 3. ure popol. razven nedelj in praznikov.
Stanje hran. vlog leta 1900. Kron 1,263.563
Poštino-hran. račun št. 837.315.

„LJUBLJANSKA KREDITNA BANKA“ v LJUBLJANI
Polnovplačani akcijski kapital **K 1,000.000**
Kupuje in prodaja vse vrste rent, zastavnih pisem, prioritet, komunalnih obligacij, srečk, delnic, valut, novcev in deviz.
Fromese izdaja k vsakemu šrobanju.
Špitalske ulice šte. 2.
Zamenjava in eskomptuje izrebane vrednostne papirje in vnovčuje zapale kupone.
Vinkuluje in divinkuluje vojaške ženitninske kavcije.
Eskompt in inkasso menic.
Daje predujme na vred. papirje. Zavaruje srečke proti kurzni izgubi.
Bor na naročila.
Podružnica v Spljetu (Dalmacija).
Denarne vloge vsprejema v tekočem računu ali na vložne knjižice proti ugodnim obrestim. Vložni denar obrestuje od dne vloge do dne vzdiga.
Promet s čeki in nakaznicami.